

Jaarverslag 2023 & Jaarplan 2024

Gemeente Brummen & Gemeente Voorst

Rekenkamer

30 april 2024

Inleiding

2023 was een jaar vol beweging voor de rekenkamer van Brummen en Voorst:

- Voorzitter Carlo van Dijk trad na acht jaar voorzitterschap af;
- De rekenkamercommissie werd omgevormd tot de rekenkamer.
- De Wet versterking decentrale rekenkamers trad in werking.
- Voor het eerst participeerde de rekenkamer in een groot regionaal onderzoek van acht gemeenten.

In dit jaarverslag geven we inzicht in onze activiteiten en leggen we verantwoording af over de besteding van het onderzoeksbudget.

Deel I bevat het jaarverslag 2023.

Deel II bevat onze plannen voor 2024.

Deel I

Jaarverslag 2023

In dit deel kijken we terug naar het jaar 2023.

Samenstelling

De samenstelling van de leden van de rekenkamer bleef in 2023 hetzelfde:

- Carlo van Dijk (voorzitter sinds 2016)
- Marjolein Quené (lid sinds 2017)
- Sandra Gerssen-De Groot (lid sinds 2021)

Marisan Noordermeer is secretaris voor de gemeente Brummen. Marieke Titsing is secretaris voor de gemeente Voorst.

Nieuwe voorzitter

Met het aflopen van de tweede zittingstermijn van Carlo van Dijk, op 1 januari 2024, dient in deze vacature te worden voorzien. Conform de samenwerkingsovereenkomst tussen beide gemeenten is een werkgroep ingesteld die de voorbereidende werkzaamheden heeft verricht. Na de gesprekken was de werkgroep unaniem in haar keuze voor de heer Nehemia Aipassa.

In Voorst zijn alle leden van de rekenkamer benoemd en herbenoemd tijdens een raadsvergadering op 18 december 2023. In Brummen gebeurde dat op 21 december 2023.

De benoeming van rekenkamerleden is – onder de nieuwe wet – voor 6 jaar dus tot 1 januari 2030.

Mw. Gerssen en mw. Quené zullen deze benoemingsperiode niet volmaken. Dit betekent dat de rekenkamer in 2024 twee nieuwe leden gaat werven.

We bedanken Carlo van Dijk voor de jarenlange plezierige samenwerking.

Positieve bijdrage leveren aan kwaliteit van bestuur

De leden van de rekenkamer zijn met elkaar verantwoordelijk voor het functioneren van de rekenkamer. Wij doen onderzoek naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. Op die manier willen wij een positieve bijdrage leveren aan de kwaliteit van het bestuur van de gemeenten Brummen en Voorst. Wij zijn tevens belast met het vaststellen van het onderzoeksprogramma, het opzetten van de organisatie van de onderzoeken, alsmede met het begeleiden – maar ook zelf uitvoeren van (voor) onderzoeken.

Bijeenkomsten 2023

In 2023 kwam de rekenkamer 33 keer in actie. Dit is vergelijkbaar met 2021 (31) en 2022 (30). Zoals gebruikelijk bestaat ongeveer een derde deel uit bijeenkomsten met de raad. Dat zijn voor ons belangrijke momenten om gevoel te kunnen houden met wat er in de raad speelt en leeft.

“De rekenkamer levert materiaal voor reflectie en discussie in het openbare, publieke domein. Ik wil daar van harte aan bijdragen en hoop dat de rapporten goed gebruikt kunnen worden door de raden van Brummen en Voorst.”

- Marjolein Quené

Wet versterking decentrale rekenkamer

Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden (Stb. 2022, 430). De wijzigingen moeten per 1 januari 2024 ingevoerd zijn. De wet beoogt een sluitend stelsel voor gedegen rekenkameronderzoek tot stand te brengen ter ondersteuning van de controlerende rol van de raad (Kamerstukken II 2019-2020, 35 298, nr. 3). Met de komst van deze wet hebben rekenkamers meer bevoegdheden gekregen. Met ingang van 1 januari 2024 is de rekenkamercommissie een rekenkamer geworden. Vanaf nu bestaat de rekenkamer alleen nog uit externe leden, conform de Wet versterking decentrale rekenkamers.

Verordeningen

De raad van Voorst heeft op 18 december 2023 de ‘Verordening gemeentelijke rekenkamer gemeente Voorst’ vastgesteld.

De raad van Brummen heeft op 21 december 2023 de ‘Verordening gemeentelijke rekenkamer Brummen (2024)’ vastgesteld.

De griffiers van Brummen en Voorst hadden hierin het initiatief en trokken samen op.

De rekenkamer heeft in de vergadering van 21 december 2023 het ‘Protocol inzake privacy’ en de ‘Privacyverklaring’ vastgesteld.

“Altijd weer leuk om samen met anderen aan een onderzoek te werken, die ertoe doet en bijdraagt aan zowel de controlerende rol als volksvertegenwoordigde rol van raad.”

- Sandra Gerssen-De Groot

Voorst

Rekenkamerbrief over Participatie bij de Omgevingswet.

Deze brief die in 2022 al aan de raad was aangeboden is opnieuw ter sprake gekomen in de Ronde Tafel op 6 februari 2023 in verband met het aanwijzingsbesluit bindend adviesrecht gemeenteraad. Op 3 juli 2023 heeft de raad besluiten genomen ter voorbereiding van de Omgevingswet, en is het aanwijzingsbesluit vastgesteld.

“Door nauw samen te werken en de rekenkamer te faciliteren, streven we naar een effectieve ondersteuning van de gemeenteraad.”

- Marisan Noordermeer

Brummen

Groeien naar beter. Toegankelijkheid van de preventieve hulp voor jeugdigen in de gemeente Brummen.

Dit rapport richt zich op de algemeen beschikbare voorzieningen voor de jeugd (dus niet de geïndiceerde of specialistische jeugdhulp). Het rapport is op 2 maart 2023 aan de raad aangeboden. De rekenkamercommissie deed aanbevelingen over de verbetering van de rechtspositie van de inwoners in de verordening Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning. Ook deed zij de aanbeveling de rapportages over de resultaten van Team voor Elkaar en Stichting Welzijn Brummen te specificeren over het jeugd- en jongerenwerk. Tot slot deed de rekenkamercommissie de aanbeveling extra aandacht te besteden aan de specifieke behoeften van jeugdigen in de afzonderlijke kernen. Het rapport, de aanbevelingen en concept besluit, de bestuurlijke reactie van het College en het nawoord van de rekenkamercommissie zijn besproken op het forum Sociaal Domein van 6 april 2023. Het voorstel aan de raad is unaniem aangenomen in de raad van 14 april 2023.

Voorst

Een volwassen jeugdbeleid. Toegankelijkheid van preventieve hulp voor jeugdigen in de gemeente Voorst.

De opzet van dit onderzoek was gelijk aan dat in Brummen. Het rapport is op 12 april 2023 aan de raad aangeboden. De rekenkamercommissie constateerde dat het Centrum voor Jeugd en Gezin een centrale rol speelt, en zeer waarschijnlijk adequaat functioneert, maar dat de formele positie van het CJG niet is vastgelegd en er ook niet specifiek over gerapporteerd wordt.

De rekenkamercommissie deed de aanbevelingen de verordening Jeugdhulp te herijken en opnieuw vast te stellen en de rapportages over het CJG aan de raad te specificeren. Bovendien deed de rekenkamercommissie de aanbeveling om bij het CJG op bezoek te gaan. Tot slot deed de rekenkamercommissie de aanbeveling om van het College een voorstel te vragen over de gewenste ondersteuning van verschillende soorten jeugdwerk.

Het rapport, de aanbevelingen en concept besluit, de bestuurlijke reactie van het College en het nawoord van de rekenkamercommissie zijn besproken op de Ronde Tafel van 4 september 2023 na een inspraak van Younger at Heart. Het College deed de toezegging dat er in de toekomst over de participerende partijen, de taken en de funding van het CJG meer informatie aan de raad geleverd zal worden. Het voorstel aan de raad is in de raad van 18 september 2023 unaniem aangenomen. Tevens is toen een motie ‘meten is weten’ unaniem aangenomen. In de Bestuursrapportage 2023 (p. 78) is geen opvolging gegeven aan de aanbevelingen wat betreft de formele positie en de rapportages betreffende het CJG. Op 26 februari 2024 is er een bijeenkomst geweest waar raadsleden kennis konden maken met partners waar het CJG mee samenwerkt.

Brummen en Voorst

Samenwerking vraagt duidelijkheid. Onderzoek naar de Gemeenschappelijke Regeling Regio Stedendriehoek.

Op verzoek van de rekenkamercommissie van Deventer is besloten om in 2023 voor zowel Brummen als Voorst samen met de rekenkamers van de gemeenten Apeldoorn, Zutphen, Deventer, Heerde, Epe en Lochem een gezamenlijk onderzoek uit te gaan voeren naar de samenwerking in de gemeenschappelijke regeling ‘Regio Stedendriehoek’ (voorheen CleanTech-Regio) en in de ‘Strategic Board’.

Het doel van dit onderzoek was om te weten te komen in welke mate de Regio Stedendriehoek doeltreffend en doelmatig is en of er sprake is van een adequate invulling van het bestuur en de besturing door de gemeenteraad en het college van B&W van de deelnemende gemeenten. Anders gezegd: hoeveel grip uw gemeente heeft op dit samenwerkingsverband.

Dit onderzoek naar de Regio Stedendriehoek is uitgevoerd door organisatieadviesbureau TwynstraGudde onder verantwoordelijkheid van de gezamenlijke rekenkamers uit de Regio Stedendriehoek en in december 2023 afgerond. Dit afgeronde rapport inclusief de verwerking van het ambtelijke wederhoor is voor bestuurlijke reactie toegestuurd aan alle colleges binnen de regio en ook aan de Regio Stedendriehoek zelf. Volgens afspraak is de eindrapportage van dit onderzoek op 22 januari 2024 gepubliceerd en aan de raden aangeboden.

De rekenkamer heeft in aanvulling op het rapport van TwynstraGudde voor zowel de gemeente Brummen als de gemeente Voorst een eigen quickscan gedaan en deze samen met de conclusies en aanbevelingen eveneens op 22 januari 2023 aan de raden van Voorst en Brummen aangeboden. De rekenkamer beveelt onder andere aan om helderheid te vragen over de delegatie van de bevoegdheden aan de Regio en over de ‘scope’ van de samenwerking. De informatiepositie van de raad en het publiek dient versterkt te worden. De financiële consequenties van de samenwerking bijvoorbeeld bij cofinanciering moeten ook duidelijk zijn voor de raad.

De rekenkamer vindt dat het experiment om met acht rekenkamers onderzoek uit te voeren gedeeltelijk geslaagd is, omdat het mogelijk bleek om verschillende onderzoeksbureaus te interesseren. De rekenkamer heeft echter ook ervaren dat de eigen invloed wel degelijk beperkt is en dat het waarborgen van onze onafhankelijkheid met meerdere rekenkamers lastiger is.

Besteding Budget Brummen

	Bedrag (in Euro's)	Aandeel
Budget (totaal)	18.972	100 %
Vergoeding en reiskosten leden	11.690	62 %
Onderzoekskosten	9.286	49 %
Lidmaatschappen	205	1 %
Uitgaven (totaal)	21.181	112 %
Verschil	-2.209	12 %

In 2023 is er in Brummen sprake van een overschrijding van het budget van ongeveer 12 procent. In 2022 was er sprake van een overschrijding van 8 procent vanwege externe ondersteuning bij het onderzoek naar preventieve zorg voor jeugdigen. Een deel van de kosten van dit onderzoek zijn ten laste gekomen van 2023.

Besteding Budget Voorst

	Bedrag (in Euro's)	Aandeel
Budget (totaal)	23.836	100%
Vergoeding en reiskosten leden	11.738	49%
Onderzoekskosten	3.657	15%
Lidmaatschappen	205	1%
Uitgaven (totaal)	15.599	65%
Verschil	8.237	35%

In 2023 bedroeg het budget voor Voorst EUR 23.836. Hiervan is EUR 15.599 uitgegeven, waardoor er geld overbleef. Het 2023-onderzoek was relatief goedkoop, doordat het samen met andere gemeenten is verricht. Ter vergelijking: het 2022-onderzoek naar voorliggende voorzieningen jeugd was EUR 13.500. Bovendien is de geplande heidag in 2023 niet doorgegaan, waarvan de kosten voor rekening van Voorst zouden zijn geweest.

“De rekenkamer helpt de raad inzicht te krijgen in de doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid. Het is mooi om daarbij de rekenkamer te ondersteunen.”

- Marieke Titsing

Deel II

Jaarplan 2024

In dit deel presenteren we onze plannen voor 2024

Fotografie: Petra Appelhof

Uitgangspunten bij onderzoeken

In goed overleg

De rekenkamer is onafhankelijk en stelt daarom zelf haar onderzoeksagenda vast. We houden daarbij wel rekening met de onderwerpen die genoemd worden door gemeenteraadsleden bijvoorbeeld in de daarvoor georganiseerde bijeenkomsten met raadsleden of auditcommissie. Ook bekijken we daarvoor de verschillende documenten uit de planning-en-controlcyclus, zoals begroting en jaarrekening.

Selectiecriteria

1. Het onderwerp is van belang voor de inwoner.
 2. Het onderwerp is van belang voor de raad.
 3. Het onderwerp is van voldoende financieel belang.
- Daarnaast houden we ook rekening met de actualiteit en spreiding van onderwerpen in de loop der tijd.

Democratisch proces

De rekenkamer wil de raad óók ondersteunen bij zijn volksvertegenwoordigende rol. Daartoe wil de rekenkamer bijdragen aan de reflectie op de kwaliteit van het democratisch proces van besluitvorming. Een zorgvuldig proces draagt immers bij aan de kwaliteit van het politieke debat.

De rekenkamer wil snel kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen. Daarom maken we regelmatig gebruik van het instrument 'Rekenkamerbrief': een analyse van een thema dat lokaal of nationaal speelt, dat in de vorm van een korte notitie aan de raad wordt aangeboden. Dit kan consequenties hebben voor de start of doorlooptijd van onderzoeken.

Ook vooruitkijken

Wij hebben de ambitie om de raad te helpen controleren, en óók te ondersteunen aan de voorkant of in het begin van beleidsprocessen.

Op deze plaats wil de rekenkamer nog eens wijzen op een aantal belangrijke bronnen over de rekenkamer voor de gemeenteraadsleden en de inwoners.

Op de websites (<https://www.brummen.nl/bestuur-en-politiek/college/rekenkamer-brummen> en <https://www.voorst.nl/bestuur-organisatie/gemeenteraad/werkwijze/rekenkamer/onderzoeksrapporten>) staan alle onderzoeken van de rekenkamer die de afgelopen jaren uitgevoerd zijn. Ook is hier het position-paper en het onderzoeksprotocol van de rekenkamer te vinden.

In de afgelopen jaren heeft de rekenkamer ervaren dat het lastiger is om – met een relatief klein budget – onderzoeksbureaus voor een onderzoek van de rekenkamer te interesseren. Voor de rekenkamer betekent dit meer zelf doen: vooronderzoek, onderzoek en soms de onderzoeken kleiner maken in de vorm van een rekenkamerbrief of quickscan. We streven ernaar om in elke gemeente wel één 'groot' onderzoek te doen.

Vooruitblik 2024

Brummen: op de rol staat het onderwerp verkeersveiligheid. In de loop van het jaar zullen we vooronderzoek doen en het onderwerp kan, indien gewenst, nog aangepast worden.

Voorst: mogelijke onderwerpen zijn woningbouw, subsidies en inclusiviteit. In de loop van het jaar zullen we vooronderzoek doen en het onderwerp verder specificeren. Het onderwerp wordt medio 2024 bepaald.

“Als nieuwe voorzitter van de rekenkamer wil ik me inzetten om onze onderzoeken te laten dienen als waardevolle instrumenten voor de raden van Brummen en Voorst.”

- Nehemia Aipassa

Contact

Brummen

Post Postbus 5
6970 AA Brummen

Telefoon (0575) 568 221

E-mail m.noordermeer@brummen.nl

Website www.brummen.nl

Gemeente Brummen

Voorst

Post Postbus 9000
7390 HA Twello

Telefoon (0571) 279 387

E-mail m.titsing@voorst.nl

Website www.voorst.nl

gemeente
voorst

Opmerkingen of suggesties naar aanleiding van dit jaarverslag/jaarplan stellen we bijzonder op prijs.

